

STANOWISKO ALL.CAN POLSKA

KOSZTY POŚREDNIE NIEZBĘDNYM ELEMENTEM W KSZTAŁTOWANIU POLITYKI ZDROWOTNEJ

Koszty pośrednie to wartość niewytworzonego PKB na skutek absenteizmu chorych i ich nieformalnych opiekunów, prezenteizmu chorych i ich nieformalnych opiekunów, niezdolności do pracy (przebywaniu na rencie inwalidzkiej) oraz przedwczesnego zgonu.

Obniżenie produktywności pracy, a więc zmniejszenie wytworzonego PKB, przekłada się na skutki dla finansów publicznych, gdyż zmniejszają się dochody budżetu państwa (a w konsekwencji także budżetów samorządowych) z podatków dochodowych PIT i CIT, a także VAT i akcyzy. Nie tylko ograniczeniu ulegają wpływy ze składek na ubezpieczenia społeczne, ale również rosną wydatki budżetu państwa na transfery na rzecz chorych (świadczenia chorobowe, rehabilitacyjne i renty inwalidzkie).

METODA LICZENIA KOSZTÓW

1. **All.Can uważa, że nie można jednoznacznie wskazać jednej metody liczenia kosztów pośrednich jako powszechnie stosowanej i obowiązującej.**

Mechanizm oddziaływania choroby na proces gospodarowania można przedstawić **metodą kapitału ludzkiego**, uwzględniającą niezdolne do pracy jednostki oraz związane z tym straty gospodarcze (brak kontrybucji do wytwarzanego PKB) oraz **metodą frykcyjną** analizującą koszty z perspektywy mikroekonomicznej, tj. działania przedsiębiorstw.

Metoda kapitału ludzkiego pokazuje problem kosztów z szerszej perspektywy i daje pełniejszy obraz wpływu choroby na gospodarkę. Jednak na tym etapie implementacji analiz kosztów pośrednich do polityki zdrowotnej nie można jednoznacznie wskazać i nie ma co do tego konsensusu, która z metod jest właściwa.

Potrzebny jest szerszy dialog i dyskusja pomiędzy wszystkimi interesariuszami zaangażowanymi w kształtowanie systemu ochrony zdrowia w Polsce tzn. decydentami politycznymi - Ministerstwem Zdrowia, NFZ, AOTM, ekonomistami z czołowych uczelni i firmami przeprowadzającymi analizy HTA.

OCENA HTA

2. All.Can nie rekomenduje obligatoryjnego włączenia analizy kosztów pośrednich do oceny HTA.

W przypadku oceny poszczególnych technologii medycznych, procedur, będą to analizy zbyt szczegółowe, a ich zastosowanie bezzasadne. Koszty pośrednie są czynnikiem mogącym wykazać istotny wpływ dopiero w odniesieniu do dużych populacji pacjentów, dla których dane leczenie ma zastosowanie. Nierealne jest ich uniwersalne zastosowanie do wszystkich technologii medycznych czy procedur.

KOSZTY POŚREDNIE W STRATEGII RZĄDU

3. All.Can rekomenduje włączenie kosztów pośrednich jako elementu strategii rządowej do definiowania budżetu na ochronę zdrowia w kraju.

Koszty pośrednie powinny mieć zastosowanie przy kształtowaniu polityki zdrowotnej, w podejmowaniu decyzji dotyczących poszczególnych obszarów terapeutycznych i ocenie ich wpływu na finanse publiczne. Należy brać je pod uwagę w ocenie technologii w szerszym kontekście, dzięki któremu można wyraźnie pokazać, że zdrowie jest inwestycją Państwa. Koszty pośrednie pozwalają pokazać zdrowie jako wartość ponad resortową, ponadpartyjną, i że warto w nie inwestować, jako że w dłuższym okresie inwestycje te przyniosą wymierne korzyści dla gospodarki.

ZASTOSOWANIE

4. All.Can wskazuje na konieczność zastosowanie kosztów pośrednich jako narzędzia priorytetyzacji dofinansowania obszarów terapeutycznych.

Dzięki zrozumieniu wpływu choroby na produktywność i na obciążenie dla płatnika z powodu krótkotrwałej i długotrwałej niezdolności do pracy możliwe będzie zdefiniowanie obszarów kluczowych z punktu widzenia polityki zdrowotnej Państwa. Na tym etapie konieczne jest jednak doprecyzowanie jakie obszary mogą być obligatoryjnie wspierane analizą kosztów pośrednich i gdzie generowane są największe koszty społeczne.

Choroba i jej leczenie oddziałują na wykorzystanie zasobów przede wszystkim pracy i kapitału: ludzkiego, finansowego i rzeczowego. Z analizy strat ekonomicznych i kosztów leczenia wybranych chorób wynika, że koszty pośrednie są wielokrotnością kosztów bezpośrednich, a nie można do tego pominąć skutków dla finansów publicznych. W dyskusji na temat kształtu polityki zdrowotnej powinny być uwzględnione wszystkie koszty, z dużym naciskiem na koszty pośrednie, które pokazują jaki rzeczywisty wpływ na społeczeństwo i gospodarkę państwa ma dana choroba. Pozwoli to na wiarygodną ocenę wysokości nakładów i ustalenia priorytetów inwestycji w poszczególne obszary zdrowia. Decyzje te powinny być poparte danymi epidemiologicznymi oraz prognozami ta temat wzrostu występowania jednostek chorobowych.

Decydenci ochrony zdrowia powinni przy podejmowaniu decyzji stosować podejście strategiczne dotyczące długiego okresu, które pozwala skonfrontować niskie koszty bezpośrednie taniego leczenia, z wysokimi kosztami pośrednimi i skutkami dla finansów publicznych. Dopiero zestawienie tych dwóch kategorii dokumentuje bilans decyzji skoncentrowanych na oszczędnościach w krótkim okresie oraz nieefektywności ekonomicznej, które prowadzą do kolosalnych kosztów w długim okresie.

Znaczenie gospodarcze i społeczne chorób i ich leczenia jest ważne, a koszty bezpośrednie i pośrednie oraz skutki dla finansów publicznych koniecznie powinny być liczone, aby stać się podstawą decyzji podnoszących skuteczność kliniczną i efektywność ekonomiczną, co prowadzi do poprawy stanu zdrowia społeczeństwa.

Więcej informacji na stronie internetowej:

www.all-can.pl

Kontakt:

Szymon Chrostowski, Przewodniczący Grupy Sterującej - s.chrostowski@all-can.pl

Agatha Rogala, Sekretariat polskiej Inicjatywy All.Can - a.rogala@rpp-group.com